Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny

Zespołu Szkół Elektronicznych Elektrycznych i Mechanicznych im. Jędrzeja Śniadeckiego w Bielsku-Białej

Program opracowany na rok szkolny 2026/27

Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i eliminowanie czynników uniemożliwiających lub zaburzających zdrowe życie.

SPIS TREŚCI:

I. Podstawa prawna

II. Wstęp

III. Misja szkoły

IV. Wizja szkoły

V. Sylwetka absolwenta szkoły

VI. Cele i zadania Programu

VII. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego

VIII. Adresaci i realizatorzy programu.

IX. Rola i zadania wychowawcze nauczycieli

X. Współpraca z rodzicami

XI. Prawa i obowiązki uczniów

XII. Wykaz stałych uroczystości, wydarzeń i imprez ogólnoszkolnych

XIII. Ewaluacja programu

XIV. Postanowienia końcowe

XV. Szczegółowy plan działań profilaktycznych i wychowawczych.

I. PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.(Dz. U. z 1997r. Nr78,poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz. U. z 1991 nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024r. poz. 986)
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. : Dz. U. z 2025r. poz.881).
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (DZ. U. z 2026 r. poz. 820).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (DZ. U. z 2020 r. poz. 1309).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych. (Dz. U 2022, poz. 1610)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. 2026 r. poz. 947).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 lipca 2026 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej (Dz. U. 2026 r. poz. 1012).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 17 lipca 2026 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2026 r. poz. 966).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r., poz. 987).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2024r. poz. 1162).
- Ustawa z 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024r. poz. 560)
- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz.1604)
- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informatycznej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 1449).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 lipca 2023r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2023 poz. 1798).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. 2026 poz. 428).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424)
- Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przyjęte w szkole w dniu 17 czerwca 2024r.
- Materiały MEN/IBE dotyczące Reformy26. Kompas Jutra, w tym Profil absolwenta i absolwentki
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026-27
- Statut Szkoły.
- Koncepcja Pracy Szkoły.

I. WSTĘP

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Elektronicznych Elektrycznych i Mechanicznych im. Jędrzeja Śniadeckiego w Bielsku-Białej opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynika z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i eliminowanie czynników uniemożliwiających lub zaburzających zdrowe życie.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności z aktywnością uczniów w Internecie, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2026/2027,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Ważnym aspektem Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/27 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w Szkole Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nich zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie

- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski)
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły)
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Adresatami niniejszego programu są: **młodzież** ucząca się w szkole oraz **nauczyciele** realizujący powyższy program, a także **rodzice** - w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie dziecka.

Celem Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest podejmowanie skoordynowanych działań zmierzających do nabywania przez uczniów następujących cech:

- **samodzielność -** uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości; potrafi dokonać adekwatnej do rzeczywistości samooceny; umie przedstawić własny punkt widzenia z jednoczesnym poszanowaniem poglądów innych ludzi
- **odpowiedzialność -** uczeń ma poczucie odpowiedzialności za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji; potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobrażeń; podporządkowuje się powszechnie przyjętym zasadom współżycia społecznego; dba o zdrowie i życie własne i innych.
- **twórcza postawa -** uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym światem.
- **moralność -** uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia, nie wyraża zgody na przejawy dyskryminacji; odznacza się **tolerancją** i poczuciem **sprawiedliwości.**

II. MISJA SZKOŁY

Nadrzędnym celem naszej działalności jest wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowego młodego człowieka w oparciu o ponadczasowe wartości takie jak: **prawda, uczciwość, dobro, piękno i tolerancja**. Celem jest dążenie do wychowania dobrych, kulturalnych i odpowiedzialnych ludzi, którzy w życiu zawodowym, społecznym i osobistym osiągną sukces na miarę swoich możliwości, pomimo ograniczeń wynikających z niepełnosprawności. Ważnym aspektem wychowawczym szkoły jest kształtowanie postaw społecznych opartych na tolerancji, empatii i asertywności. Szczególna uwaga jest zwracana na wyrabianie w uczniach właściwych umiejętności interpersonalnych, eliminowanie wszelkich przejawów agresji. Pragniemy ich wyposażyć w taki zasób wiedzy i umiejętności, aby stali się ludźmi samodzielnymi, otwartymi na wiedzę i poszukującymi ciągle nowych wyzwań. Szczególną uwagę zwracamy na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby przygotować naszych uczniów do życia we współczesnym świecie oraz czynnego udziału w życiu kulturalnym. Zależy nam, aby stworzyć szkołę efektywną, przyjazną i twórczą. Chcemy zapewniać najwyższą jakość edukacji, a jednocześnie być szkołą autonomiczną, kreatywną, tolerancyjną. Zależy nam na tworzeniu wspólnoty nauczycieli, uczniów oraz rodziców świadomych odpowiedzialności za rozwój młodzieży. Dlatego w naszej szkole:

- uczymy sumiennego wypełniania obowiązków, podejmowania wysiłków na rzecz dobra wspólnego, przestrzegania praw normujących życie społeczne,
- uczymy miłości do ojczyzny i poczucia tożsamości regionalnej, szacunku do historii, tradycji i kultury,
- wspieramy wszystkich uczniów, niezależnie od ich zdolności, ambicji lub ograniczeń wynikających z niepełnosprawności,
- uczymy funkcjonowania w społeczeństwie w duchu tolerancji, akceptacji i poszanowania każdego człowieka, respektowania praw moralnych i zasad współżycia społecznego;

- kształtujemy umiejętności niezbędne do funkcjonowania we współczesnym świecie,
- dbamy o wysoką jakość kształcenia i wychowania.

III. WIZJA SZKOŁY

Zespół Szkół Elektronicznych Elektrycznych i Mechanicznych w Bielsku - Białej uznaje za swoje zadanie kształcenie uczniów, wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności zdobywania dalszej wiedzy i osiągania kompetencji zawodowych. Szkoła, harmonijnie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, dąży do wprowadzania młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia.

Szkoła podejmuje starania o zapewnienie oferty edukacyjnej zawierającej treści ujęte w atrakcyjne i wartościowe formy dydaktyczne. Dąży do przygotowania uczniów do samodzielnego, kreatywnego funkcjonowania we współczesnym świecie. Szkoła szanuje pluralizm światopoglądowy i uczucia religijne uczniów. Kształtuje ucznia tolerancyjnego, wrażliwego i dbającego o wartości moralne. Przygotowuje uczniów do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz realizacji praw i obowiązków obywatela.

Nasza Szkoła bada i analizuje potrzeby, współpracuje z przedstawicielami rodziców i uczniów. W planowaniu pracy uwzględnia opinie rodziców i uczniów oraz ich oczekiwania, jednocześnie realizując pełny zakres zadań wynikających z szeroko pojętego interesu społecznego. Ułatwia uczniom i nauczycielom korzystanie z dorobku nauki i techniki podczas wszystkich zajęć organizowanych w szkole: gromadzi i udostępnia księgozbiór, kształci umiejętności korzystania z multimedialnych środków przekazu informacji oraz zapewnia dostęp do sieci komputerowych.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji wychowawczej przy użyciu następujących narzędzi:

- rozmowy indywidualne, wywiady – prowadzone z rodzicami przez nauczycieli, wychowawców i pedagogów/psychologów szkolnych,
- obserwacja zachowań uczniów na przerwach, lekcjach, podczas zajęć pozalekcyjnych, a także na wycieczkach i imprezach pozaszkolnych prowadzona na bieżąco przez wychowawców, pedagoga, psychologa,
- analiza niepowodzeń szkolnych dokonywana każdorazowo po zakończonym semestrze,
- analiza dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej,
- diagnoza prowadzona na terenie PPP oraz wgląd w dokumentację medyczną wychowanków,
- analiza wyników egzaminów oraz matur,
- ankiety przeprowadzane w ramach monitorowania jakości pracy szkoły,
- ankiety ewaluacyjne realizowanych programów profilaktyczno –wychowawczych,
- ankiety monitorowania sytuacji wychowawczej,
- analiza sprawozdań działalności gabinetu pielęgniarki,
- analiza sprawozdań pedagogów i psychologów.

Zespół Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych w Bielsku – Białej jest szkołą typu publicznego. Technikum nr 3 z oddziałami integracyjnymi kształci młodzież w zawodach: technik informatyk, technik mechatronik, technik elektronik, technik elektryk, technik mechanik, technik programista. Aktualnie w Zespole funkcjonuje technikum 5-letnie po szkole podstawowej, Szkoła Branżowa I Stopnia kształcąca w zawodzie elektryk.

Uczniowie naszej szkoły to młodzież w wieku 14 – 20 lat, rekrutująca się z rożnych środowisk i miejscowości. Mając na uwadze wiek, to uczniowie z jednej strony w pełnej fazie okresu dorastania (klasy młodsze) oraz wchodzący w okres wczesnej dorosłości (uczniowie klas starszych).

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia zatem podstawowe potrzeby wieku adolescencji: rozwojowe zmiany fizjologiczne związane ze wzrostem organizmu i skokiem hormonalnym

wiodącym do pełnej dojrzałości płciowej człowieka oraz zmiany w obszarze psychiki i funkcjonowania społecznego nastolatka, które nadają tej fazie życia znamiona okresu trudnego, a czasem kryzysowego.

W tym czasie młodzież:

- podejmuje role w nowym środowisku szkolnym, konfrontując się zarówno z nowymi grupami społeczności klasowych jak i nowymi wymaganiami dydaktycznymi;
- poszukuje swojego miejsca i pozycji w grupach rówieśniczych, które stają się obok rodziny zasadniczym punktem odniesienia i stanowią bardzo mocne źródło wpływu na kształtowanie się nawyków, postaw i wartości;
- realizuje potrzeby nowych doświadczeń erotycznych, poszukiwania obiektu miłości i łączenia się w pary, którym towarzyszą bardzo silne, często krótkotrwałe fascynacje uczuciowe i stany intensywnego zakochania, a także próby rozpoczynania współżycia seksualnego;
- doświadcza trudności w komunikowaniu się, frustracji, poczucia zrozumienia i/lub niezrozumienia wśród najbliższych w rodzinie, towarzyszących dynamice zachowania równowagi między wymaganiami i standardami rodzinnymi a własnymi potrzebami bycia niezależnym i wolnym;
- podejmuje (statystycznie wysoki procent) zachowania ryzykowne, do których zalicza się: sięganie po używki (nikotynę, środki odurzające i alkohol) prowadzące do nałogów i uzależnień, a także zachowania i czyny na pograniczu prawa lub łamiące prawo;
- rozwija potrzeby poszukiwania swojego miejsca w grupach i rolach społecznych oraz zaczyna projektować swoją przyszłość zawodową i rodzinną;
- uczniowie zwłaszcza klas maturalnych doświadczają stresów związanych z podnoszeniem poziomu wymagań szkolnych, presji czasu i poczuciem obciążenia w związku z czekającymi ich egzaminami zawodowymi i maturalnymi.

W oparciu o dokonaną analizę można stwierdzić, że w społeczności szkolnej występują uczniowie sprawiający rożnego rodzaju trudności wychowawcze. Pod wpływem podejmowanych działań wychowawczych liczba tych uczniów ulega zmniejszeniu. Na terenie szkoły nie występują rażące formy nieprzystosowania społecznego, takie jak odurzanie się alkoholem, narkotyzowanie się, nieformalne agresywne grupy rówieśnicze, przemoc seksualna, rozboje. Niepokojące są natomiast narastające problemy emocjonalne uczniów, przemoc słowna, uchylanie się od obowiązku nauki. Aby zapobiec tym zjawiskom Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny koncentruje się na eliminowaniu lub osłabianiu opisanych powyżej zachowań dysfunkcyjnych.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent Zespołu Szkół Elektronicznych Elektrycznych i Mechanicznych posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności, zna swoje prawa i obowiązki,
- ma poczucie własnej godności i wartości,
- potrafi samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć,
- radzi sobie ze stresem, jest asertywny,
- jest kulturalny i odpowiedzialny,
- umie współpracować w zespole,
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- potrafi rozpoznać i właściwie reaguje na symptomy kryzysu psychicznego,
- wykazuje się gotowością do udzielania pomocy rówieśnikom i innym osobom potrzebującym,
- dba o swoje zdrowie i otoczenie,
- szanuje dziedzictwo kulturowe lokalnej społeczności i ojczyzny, z szacunkiem odnosi się do tradycji,
- dba o rozwój intelektualno-emocjonalny, rozumie potrzebę kształcenia się przez całe życie,
- jest dobrze przygotowany do studiowania lub podjęcia pracy zawodowej, świadomie planuje swoją karierę zawodową,
- posiada umiejętność zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania wiedzy; wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce,

- świadomie korzysta z osiągnięć technologicznych, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- jest przygotowany do odbioru sztuki oraz do czynnego uczestnictwa w życiu społecznym, sporcie i rekreacji.

VI. CELE PROGRAMU

Celem głównym Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest diagnozowanie środowiska szkolnego w zakresie występowania czynników chroniących (indywidualnych cech i zachowań uczniów, cech środowiska społecznego i efektów ich społecznego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka) oraz czynników ryzyka (indywidualnych cech i zachowań uczniów, cech środowiska społecznego i efektów ich społecznego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych, stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego).

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, zapobieganie zaburzeniom odżywiania, zapobieganie uzależnieniom (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze, Internet, media społecznościowe, gry komputerowe) i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym upowszechnianie wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy,

- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej

- aksjologicznej/moralnej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój intelektualny i zawodowy, eliminowanie zachowań niepożądanych (wagarowanie, przemoc, agresja, wulgarny język), rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

W roku szkolnym 2026/27 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju uczniów w sferze emocjonalnej, społecznej i edukacyjnej,
- rozwijanie kompetencji społecznych pozwalających prawidłowo funkcjonować w grupie rówieśniczej,
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności komunikacyjnych,
- kształtowanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, pomoc w integracji społecznej uczniów
- wzmacnianie postaw i zachowań społecznie pożądanych, warunkujących odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie,
- przygotowanie do uczestnictwa w kulturze - rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnienie czytelnictwa wśród młodzieży,
- kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania czasu wolnego,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom, dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat różnego typu uzależnień,

- promocja zdrowego stylu życia - wdrażanie treści o tematyce z zakresu edukacji zdrowotnej w nauczaniu łączącym różne przedmioty, o istotności zdrowego trybu życia, dbałości o kondycję i systematycznej kontroli stanu zdrowia,
- wdrażanie do zachowań prozdrowotnych, utrwalanie nawyków racjonalnego odżywiania się, rekreacji ruchowej,
- kształtowanie umiejętności organizowania własnej nauki i pracy,
- kształtowanie postawy dbałości o środowisko przyrodnicze,
- kształtowanie umiejętności niesienia pomocy osobom potrzebującym oraz podejmowania działań charytatywnych,
- umacnianie postawy tolerancji i otwartości wobec odmiennych przekonań, postaw i systemów wartości,
- kształtowanie postawy wyrażającej szacunek do wartości demokratycznych i humanistycznych.

VII. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

Adresatami niniejszego programu są:

- **wszyscy uczniowie** naszej Szkoły;
- **rodzice** – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka – naszego ucznia;
- **nauczyciele**, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

VIII. ROLA I ZADANIA WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELI

Wychowanie stanowi integralną część działalności każdego człowieka. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Oddziaływania wychowawcze nauczyciele realizują w procesie dydaktycznym przez akcentowanie wychowawczych treści i postaw w konkretnych jednostkach tematycznych zgodnie z programami nauczania. Ponadto każdy nauczyciel wywiera określony wpływ na uczniów swoją postawą i osobowością w bezpośrednich, także pozalekcyjnych kontaktach z młodzieżą.

Zadania dyrekcji szkoły

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pracownikami niepedagogicznymi.

Zadania wychowawcy klasy

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie uczniów w rozwoju i usamodzielnianiu się,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno -pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i będących w sytuacji trudnej,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki lub obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,

- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

Zadania nauczycieli zajęć edukacyjnych

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo -profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno -pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- współpraca z wychowawcami klas.

Zadania pedagoga i psychologa

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczej w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania pedagoga specjalnego

- realizacja zajęć w ramach zadań związanych z rekomendacją dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia uczniom aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły,
- prowadzenie badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów we współpracy z nauczycielami,
- wspieranie nauczycieli w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów,
- rozwiązywanie problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udzielanie uczniom, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- prowadzenie zajęć rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych;

Zadania nauczyciela bibliotekarza:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów,
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo -wychowawczymi.

Zadania doradcy zawodowego:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu doradztwa zawodowego oraz koordynowanie jego realizacji;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie wewnątrzszkolnego doradztwa zawodowego,
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- realizowanie działań wynikających z programu, realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

IX. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Dobre efekty pracy szkoły są ściśle związane ze współpracą z rodziną. Faktyczny wpływ rodziców na edukację zależy od ich poglądów i gotowości do udziału w życiu szkoły. Szkoła podejmować będzie różnorodne działania w kierunku wzmocnienia i rozszerzenia działań rodziców na rzecz szkoły, uaktywnienia rad klasowych i współdecydowanie w sprawach szkoły.

Cele współpracy z rodzicami:

- współdziałanie z rodzicami w sprawach wychowawczych - ujednolicenie wymagań i form oddziaływania wychowawczego, nauczycieli i rodziców,
- utrzymywanie stałych kontaktów z rodzicami - przekazywania im rzetelnej informacji na temat dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce,
- tworzenie pozytywnej atmosfery w kontaktach z rodzicami,
- poszerzanie wiedzy pedagogicznej rodziców,
- angażowanie rodziców do pracy na rzecz klasy i szkoły (pomoc materialna, współudział w organizowaniu zajęć wychowawczych w klasie, współdecydowanie w sprawach szkoły, itp.) poprzez: zebrania z rodzicami, dziennik elektroniczny oraz kontakt indywidualny.

X. WYKAZ STAŁYCH UROCZYSTOŚCI, WYDARZEŃ I IMPREZ OGÓLNOSZKOLNYCH

Uroczystości obchodzone w ZSEEiM w roku szkolnym 2026/27

- inauguracja roku szkolnego – 01.09.2026r.
- rocznica wybuchu II wojny światowej i agresji ZSRR i na kresy wschodnie Rzeczpospolitej 07.09. 2026r.
- Dzień Komisji Edukacji Narodowej -13.10.2026r.
- 108. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę - 10.11.2026r.
- Święta Bożego Narodzenia – gazetka okolicznościowa- 01.12.2026
- pożegnanie absolwentów klas maturalnych – 30.04.2027r.
- obchody rocznicy Konstytucji 3 Maja – 30.04.2027r.
- zakończenie roku szkolnego – 25.06.2027r.

Zaplanowane działania Samorządu Uczniowskiego:

- udział w akcji Lidla – zbiórka „talenciaków" dla szkoły,
- przeprowadzenie kolejnej edycji szkolnego konkursu fotograficznego,
- zorganizowanie i przeprowadzenie ogólnopolskiego konkursu szachowego,
- przeprowadzenie zbiórki (m. in. karmy i akcesoriów) dla zwierząt będących pod opieką fundacji Psia Ekipa
- warsztaty edukacyjne przyjaciel na całe życie organizowane z Fundacją Psia Ekipa,
- dzień bez plecaka – 21.03.2027r.
- Mikołajki Szkolne – uroczystość dla społeczności szkolnej,
- współpraca przy organizacji Dni Otwartych (w zakresie części artystycznej),
- III etapowy Szkolny Konkurs Wiedzy Ogólnej.

XI. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły.

2. Okresowego podsumowania efektywności działań wychowawczo-profilaktycznych dokonuje w obrębie zespołu klasowego wychowawca, a oceny całokształtu tych oddziaływań, powołany przez dyrektora szkoły pedagog/psycholog.

3. Ewaluacja programu ma na celu systematyczne gromadzenie informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja odbywać się będzie na bieżąco poprzez:

   - obserwację zachowania uczniów w czasie lekcji, przerw międzylekcyjnych, wycieczek, imprez szkolnych,
   - analizę dokumentacji pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły,
   - ankiety skierowane do uczniów , rodziców i nauczycieli,
   - rozmowy i wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
   - obserwację zjawisk występujących na terenie szkoły.

4. Narzędzia ewaluacji:
   - ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
   - wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
   - obserwacje,
   - analiza dokumentów.

Wnioski z przeprowadzonych działań ewaluacyjnych stanowić będą podstawę do wprowadzenia zmian w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym na nowy rok szkolny.

XII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wychowawcy klas tworzą klasowe plany wychowawczo-profilaktyczne w oparciu o szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny oraz treści zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego każdego typu szkół. Uwzględniają przy tym cele ogólne i szczegółowe zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym oraz potrzeby uczniów danej klasy. Nauczyciel określa szczegółowe cele i zadania, treści i formy działań wychowawczych i profilaktycznych. Potrzeby uczniów danej klasy określane są m.in. na podstawie obserwacji uczniów, ankiet, rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami oraz na podstawie analizy dokumentacji szkolnej. Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy uzgadnia się z rodzicami uczniów.
2. Program Wychowawczo-Profilaktyczny uchwala Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
3. Po zakończeniu każdego roku szkolnego następuje weryfikacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
4. Program Wychowawczo-Profilaktyczny wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły opracowały:

Małgorzata Macha – pedagog,

Izabela Tatoń-Górny – pedagog

Lidia Żmuda-Wójcik – psycholog.